

مقایسه های بین المللی تولید، مصرف، قیمت و نتایج فاز پنجم آن در منطقه

اسکاپ (۱)

مقدمه

مقایسه های بین المللی به مفهوم عام آن سابقه طولانی دارد چنانکه از دیرباز مورد توجه ملل مختلف بوده و مقایسه هائی نیز در حد خیلی ابتدائی در قرنهای گذشته مشاهده شده است. مقایسه های بین المللی از نوع ICP (۲) از نیمه دوم قرن بیستم همزمان با بهبود و تکامل آمارهای بین المللی مطرح گردیده است.

آمارهای مختلفی که در نقاط مختلف جهان گرد آوری می شوند عبارتند از:

- ۱ - آمارهایی که با واحد های معینی اند ازه گیری می شوند، مانند تولید یک کالا ویا جمعیت یک کشور.
 - ۲ - آمارهایی مربوط به تغییرات ارزش و بارشد تولید که گرچه با واحد های متفاوتی در کشورهای مختلف اند ازه گیری می شوند ولی تغییرات آنها مستقل از واحد اند ازه گیری است.
 - ۳ - آمارهایی که بر حسب واحد پول هر کشور اند ازه گیری می شوند.
- مقایسه آمارهای مختلف مستلزم استفاده از روش های استاندارد رد و قابل قبول در برآورد آنهاست. در مورد آمارهای نوع سوم علاوه بر لازمه فوق، تاثیر اسعار مختلف نیز قبل از مقایسه باید بر طرف گردد. موضوع برنامه ICP مقایسه آمارهایی از این گونه است و برای از بین بردن تاثیر اسعار مختلف از PPP ها (۳)

۱) ESCAP, Economic and Social Commission In Asia and the Pacific

۲) International Comparison Programme

۳) Purchasing Power Parity

(برابری قدرت خرید) استفاده می گردد. به عبارت دیگر کار ICP محاسبه شاخص هائی است که سطح قیمت و مقادیر را نسبت به مکان های مختلف (ونه زمان) می سنجد.

تاریخچه و اهداف بررسی

در دهه های اخیر برآورد آمارهای تولید و درآمد و هزینه ها در سطح ملی کشورهای با بهبود و پیشرفت سریع و قابل ملاحظه ای همراه بوده است. انبوه اینگونه آمارها و اطلاعات که با بکارگیری گسترده از روش های SNA در حد استاندارد و قابل قبولی در کشورهای مختلف موجود است، محققان و سازمانهای بین المللی را بر آن داشت که با استفاده از روش هائی که از نظر اقتصادی قابل تفسیر باشد به مقایسه این اطلاعات بپردازند. با توجه به اهمیت مقایسه های بین المللی و رضایت بخش نبودن نرخ های رسمی تبدیل ارز، کمیسیون آمار سازمان ملل با همکاری بانک جهانی و دانشگاه پنسیلوانیا پروژه ICP را در سال ۱۹۶۵ طرح ریزی و استفاده از PPP ها را توصیه نمود.

هدف از پروژه ICP برقراری سیستمی جهت مقایسه تولید و قدرت خرید ارزهای کشورهای مختلف است. در تبدیل رسمی ارزها رابطه بین قدرت خرید پولهای مختلف در کسل تولید و بخصوص در گروههای فرعی آن منعکس نمی شود. بدین منظور ICP در صدد تهیه و توسعه روش هائی است که بتوان بر اساس آنها مقایسه بین المللی مقادیر واقعی تولید ناخالص ملی و گروههای فرعی آن را بدون استفاده از نرخ رسمی تبدیل ارزها ممکن ساخت. اساس و پایه این کار را تعیین و استفاده از دسته هائی از برابری قدرت خرید برای هر گروه فرعی از تولید ملی تشکیل می دهد. تعریف عمومی برابری قدرت خرید PPP عبارت از تعداد مورد نیاز از واحد پول یک کشور، برای خرید مقدار مشابه کالا که در کشور دیگر با یک واحد پول آن می توان خرید.

به پیروی از این برنامه و با همکاری سازمان ملل، بانک جهانی و دانشگاه پنسیلوانیا، فاز اول ICP در سال ۱۹۷۰ در سطح ۱۰ کشور و سپس فاز دوم در سال ۱۹۷۳ با شرکت ۱۶ کشور و فاز سوم در سال ۱۹۷۵ با شرکت ۲۴ کشور و فاز چهارم در سال ۱۹۸۰ با شرکت ۶۰ کشور و فاز پنجم بر مبنای سال ۱۹۸۵ با شرکت ۶۴ کشور انجام شده است. کشور ایران از فاز دوم در این برنامه شرکت داشته است. در سه فاز اول ICP مقایسه در سطح جهانی انجام می گرفت، از فاز چهارم این برنامه بصورت غیر متمرکز و در نواحی مختلف جهان و با همکاری موسسات بین المللی آمار صورت گرفته، فاز پنجم نیز مانند فاز چهارم بصورت غیر متمرکز انجام شده است. بدین ترتیب نتایج بررسی از ویژگی و مختصات هر منطقه سرچشمه می گیرد و از تولیدات سایر مناطق

مانند گذشته (فازهای ۱، ۲، ۳) متاثر نمی گردد . مطالعات قیمت در کشورهای منطقه برای محاسبه PPP هاد منطقه و همچنین مطالعات قیمت در سطح وسیع تری به منظور اتصال وییوستن به سطح جهانی در کشورهای هسته مرکزی (۱) صورت می گیرد .

روش محاسبه

در برنامه ICP از روش موسوم به Geary - Khamis که اختصاراً GK نامیده می شود برای بدست آوردن شاخص های تجمعی استفاده می گردد . در روش GK، شاخص های برابری قدرت خرید و قیمت بین المللی کالاها برای m کالا و n کشور مورد مقایسه، از معادلات ذیل به دست می آید :

P_{ij}	قیمت کالای i در کشور j
q_{ij}	مقدار کالای i در کشور j
M_i	قیمت بین المللی کالای i
PPP_j	برابری قدرت خرید در کشور j

$$(1) M_i = \sum_{j=1}^n \frac{P_{ij}}{PPP_j} \cdot \frac{q_{ij}}{\sum_{j=1}^n q_{ij}} \quad i = (1, 2, \dots, m)$$

$$(2) PPP_j = \frac{\sum_{i=1}^m P_{ij} q_{ij}}{\sum_{i=1}^m M_i q_{ij}} \quad j = (1, 2, \dots, n)$$

همانطور که در معادله (۱) ملاحظه می گردد قیمت های بین المللی میانگین موزون قیمت های ملی پس از تعدیل با PPP هاد کشورهای شرکت کننده است و مقادیر وزن ها را تشکیل می دهد . معادله (۲) نیز مبین آنست که PPP در هر کشور برابر است با نسبت هزینه کل تولید به قیمت ملی به هزینه کل تولید به قیمت بین المللی . از حل معادلات فوق PPP_j ها و M_i ها بدست می آید .

نتایج فاز پنجم ICP در منطقه اسکاپ

فاز پنجم ICP با شرکت ۶۴ کشور بر مبنای سال ۱۹۸۵ انجام گرفته است . کشورهای مختلف در چارچوب گروه بندیهای منطقه ای از جمله ۱۱ کشور در منطقه اسکاپ که عبارتند از : جمهوری اسلامی ایران ، ژاپن ، هندوستان ، پاکستان ، بنگلادش ، هنگ کنگ ، فیلیپین ، جمهوری کره ، تایلند و

سری لانکا در سطح کل تولید و کشور نیال در سطح هزینه های مصرفی خانوار در این برنامه مشارکت داشته اند .

موضوع ICP در منطقه اسکاپ همانند هدف کلی آن مقایسه تولید واقعی کشورهای منطقه است .
واژه " واقعی " در اینجا به این مفهوم است که اختلاف میان قیمت ها در کشورهای مختلف بر طرف شده و مقایسه بر اساس ارزش ها به قیمت های مشترک بین المللی صورت گرفته است . تبدیل قیمت های ملی به قیمت های بین المللی توسط PPP ها صورت می گیرد .

در این بررسی شاخصهای مقدار نسبت به متوسط سطح منطقه اسکاپ تعیین شده است که متوسط موزون ارزش در کلیه کشورهای شرکت کننده می باشد . مقایسه PPP ها و شاخص های قیمت بر اساس " دلار آسیائی " است که یک ارزش اسمی به شمار می آید و قدرت خرید آن برای کل تولید ناخالص داخلی کشورهای منطقه بر روی هم ، برابر با قدرت خرید دلار آمریکا است .

PPP ها بر اساس قیمت کالاها و خدمات منتخب در کشورهای منطقه تعیین می شوند . کالاها و خدمات مختلف بِنحوی انتخاب گردیده اند که دارای سه شرط اصلی ذیل باشند :

الف - کالاها و خدمات با مشخصات یکسان در کشورهای مختلف قیمت گیری شود .

ب - کالاهایی که بطور معمول و متداول در هر کشور مصرف می شوند ، قیمت گیری شود .

ج - تعداد کالاهای قیمت گیری شده به اندازه کافی باشد .

برای محاسبه PPP ها در بخش هزینه های مصرفی جمعا ۱۵۲۲ قلم کالا و خدمات با توجه به شرایط ذکر شده در منطقه اسکاپ قیمت گیری شده است .

برای مقایسه کالاهای سنگین تعدیلات لازم با توجه به اندازه ، ظرفیت ، سرعت و وزن صورت گرفته است . در بخش ساختمان که امکان قیمت گیری از تولیدات مشابه در کشورهای مختلف موجود نیست ، از روش جمع هزینه های اجزای ساختمان (Bill of quantities) استفاده شده است .

الف - مقایسه تولید ناخالص داخلی سرانه در کشورهای منطقه اسکاپ

یکی از امکاناتی که توسط برنامه ICP فراهم می گردد مقایسه تولید واقعی کشورهاست که با استفاده از PPP ها بدست می آید . تولید ناخالص واقعی سرانه کشورها را با مقایسه با متوسط تولید سرانه منطقه در جدول شماره ۱ موجود است .

جدول شماره ۱

تولید ناخالص داخلی سرانه در منطقه اسکاپ

(متوسط سرانه منطقه اسکاپ = ۱۰۰)

سال ۱۹۸۵

کشور	تولید ناخالص داخلی	هزینه های مصرفی خانوار	هزینه های دولت	تشکیل سرمایه
ژاپن	۵۲۵/۳	۴۸۶/۲	۲۱۸/۴	۶۹۸/۹
هنگ کنگ	۴۵۴/۲	۴۸۳/۱	۲۰۲/۱	۴۵۱/۸
جمهوری اسلامی ایران	۲۰۴/۱	۲۱۳/۴	۲۱۲/۹	۱۷۹/۵
کره	۱۷۶/۸	۱۶۴/۳	۱۵۳/۲	۲۱۲/۷
تایلند	۱۱۶/۲	۱۱۸/۸	۲۷۲/۹	۶۸/۷
سری لانکا	۸۱/۴	۷۴/۸	۱۵۸/۴	۷۶/۸
فیلیپین	۷۸/۵	۹۳/۸	۱۳۹/۴	۲۵/۸
پاکستان	۵۸/۸	۶۳/۴	۱۸۵/۴	۱۴/۴
بنگلادش	۳۶/۵	۴۳/۷	۸۲/۴	۷/۳
هندوستان	۳۳/۱	۳۶/۶	۴۵/۷	۲۱/۶

تولید ناخالص داخلی سرانه ایران نسبت به متوسط منطقه ۱۲۰۴/۱ است که ۱۰۴/۱ درصد بالاتر از متوسط منطقه است. همانطور که در جدول ملاحظه می شود ژاپن و هنگ کنگ با بالاترین مقدار در سطحی ۵ - ۴ برابر متوسط منطقه قرار دارند. کشورهای سری لانکا، فیلیپین، پاکستان، بنگلادش و هندوستان در سطح زیر متوسط منطقه قرار دارند. بنگلادش و هندوستان در پائین ترین سطح که حدود $\frac{1}{3}$ متوسط منطقه است قرار گرفته اند.

ب - شاخص های مقدار، تفاوت های مقداری بین کشورهای منطقه اسکاپ

شاخص های مقدار در گروه های اصلی هزینه و تشکیل سرمایه در ۱۰ کشور شرکت کنند در فاز پنجم ICP

د منطقه اسکاپ در جردول ۲ منعکس است. این شاخص ها، مقدار سرانه هر یک از گروه‌ها را در کشورهای مختلف، نسبت به متوسط مقدار سرانه در منطقه اسکاپ در سال ۱۹۸۵ نشان می‌دهد.

۱- گروه خوراک

در گروه خوراک بالاترین عدد شاخص مربوط به ایران برابر ۲۵۳/۲ درصد است که نشان می‌دهد مقدار مصرف سرانه خوراک در ایران ۱۵۳/۲ درصد بالاتر از متوسط سایر کشورهای منطقه می‌باشد. شاخص خوراک در ایران ۴ برابر شاخص مقدار سرانه خوراک در هند است که با ۶۰/۷ درصد در پائین‌ترین حد منطقه قرار دارد.

زیرگروه‌های خوراک :

=====

انواع گوشت :

بالاترین مقدار مصرف گوشت (گوشت قرمز و مرغ) در منطقه مربوط به هنگ‌کنگ با ۶۸۷/۱ درصد و سپس ایران با ۵۸۷/۱ درصد است. مقدار مصرف گوشت در سری لانکا حدود $\frac{1}{3}$ مقدار مصرف متوسط منطقه و در هند حدود $\frac{1}{4}$ متوسط منطقه می‌باشد. مقدار مصرف ماهی در فیلیپین با شاخص ۲۵۳/۶ درصد و تایلند با ۲۹۳/۹ درصد و سری لانکا با ۱۴۴/۵ درصد بطور نسبی بالاست. این مقدار در هند با شاخص ۲۱/۸ درصد و بخصوص ایران با ۲۱/۴ درصد به نسبت در حد پائینی قرار دارد.

شیر، پنیر و تخم مرغ :

مقدار مصرف شیر، پنیر و تخم مرغ در ایران بسیار بالا و برابر ۲۸۰/۰ درصد متوسط منطقه است. در هند با ۹۲/۹ درصد و پاکستان ۹۴/۶ درصد گرچه زیر متوسط منطقه قرار دارد ولی بطور نسبی (مقایسه داخلی کشور) در سطح بالایی قرار دارد. در ژاپن شاخص مقدار سرانه این گروه با ۱۷۷/۳ درصد منطقه بطور نسبی پائین است.

میوه ها و سبزیها :

مقدار مصرف سرانه میوه ها و سبزیها در ایران بسیار بالاست و با شاخص ۳۳۹/۶ درصد متوسط منطقه بیش از سایر کشورهای منطقه می‌باشد. در سری لانکا با ۱۳۶/۹ درصد و هند با ۷۱/۹ درصد، مصرف آن بصورت نسبی در سطح بالایی قرار دارد.

۲- پوشاک و کفش

بالاترین مقدار مصرف پوشاک و کفش در هنگ‌کنگ برابر ۶۴۸/۴ درصد متوسط منطقه است و در ایران

جدول شماره ۲
تلفن‌های مطور (سرنامه) - سال ۱۹۵۵
(متوسط اکتالی - ۱۰۰)

مهد وستان	بگلادش	پاکستان	فیلیپین	سری لانکا	تایلند	کوه	ایران	هنگ کنگ	ژاپن	
۳۶/۶	۳۲/۷	۶۲/۹	۹۳/۸	۷۳/۸	۱۱۸/۸	۱۵۳/۳	۲۱۳/۴	۶۸۷/۱	۶۸۶/۲	مهرسه های عمومی خاسوز خوزاکیها، آتاکمید نیها و طایفات خوزارک کویت ماهی شیر، پنیر و تخم مرغ میوه ها و سبزیها بوتنک و کفش اجاره، سوخت و روغنهای اناث، کالا و خدمات مورد استعاده و رختانه د رمان و سید امت حمل و نقل و ارتباطات تفریح و تحصیل کالا ها و خدمات منفرجه د ولت تشکیل سرمایه ساختن کالا های سرمایه ای تولید ناخالص داخلی
۵۶/۳	۷۲/۸	۷۹/۷	۱۵۹/۱	۱۰۰/۷	۱۳۸/۵	۱۸۵/۷	۳۲۸/۳	۳۳۲/۰	۱۸۳/۵	
۶۰/۷	۷۷/۷	۸۰/۳	۱۶۶/۴	۱۰۰/۶	۱۳۶/۶	۱۵۹/۸	۲۵۳/۲	۲۲۸/۸	۱۳۳/۸	
۷۵/۶	۶۸/۵	۹۲/۰	۲۰۰/۵	۳۳/۲	۱۷۹/۲	۲۲۱/۹	۵۸۷/۱	۶۸۷/۱	۲۶۴/۸	
۲۱/۸	۶۲/۳	۷۲/۶	۳۵۳/۶	۱۳۲/۵	۲۳۳/۹	۱۳۳/۶	۲۱/۳	۳۶۴/۹	۳۳۸/۵	
۹۲/۹	۲۵/۹	۹۴/۶	۸۷/۱	۳۳/۲	۵۱/۹	۸۱/۱	۳۸۰/۰	۱۲۰/۹	۱۷۷/۳	
۷۱/۹	۹۷/۷	۵۴/۲	۷۱/۲	۱۳۴/۹	۱۳۸/۸	۱۹۵/۹	۳۳۹/۶	۲۱۶/۵	۲۱۴/۳	
۳۳/۶	۳۳/۸	۷۲/۷	۵۲/۸	۸۸/۰	۱۶۶/۳	۱۵۳/۹	۲۵۳/۶	۶۳۸/۳	۴۰۷/۹	
۳۱/۹	۹۸/۰	۴۸/۹	۶۹/۶	۲۰/۰	۵۳/۷	۸۸/۳	۳۶۶/۸	۳۳۸/۱	۵۷۳/۶	
۲۱/۱	۲۶/۳	۴۶/۱	۸۲/۳	۴۲/۱	۱۳۲/۹	۲۰۳/۸	۳۱۷/۱	۷۱۲/۲	۵۷۸/۱	
۱۸/۳	۹/۹	۲۵/۳	۲۴/۸	۳۲/۱	۱۰۰/۲	۹۵/۰	۱۸۸/۵	۳۳۶/۰	۷۲۳/۱	
۲۹/۹	۳۱/۵	۹۰/۹	۱۹/۸	۱۳۹/۷	۱۷۹/۰	۱۷۷/۱	۲۳۷/۵	۴۹۲/۲	۵۰۶/۲	
۲۳/۸	۱۳/۷	۲۲/۱	۶۱/۶	۷۱/۱	۱۰۶/۱	۱۹۵/۵	۷۹/۱	۸۱۵/۶	۶۵۳/۸	
۱۲/۶	۱۱/۹	۵۲/۵	۹/۰	۳۷/۱	۱۳۱/۸	۱۹۸/۱	۱۵۶/۶	۱۲۲۹/۸	۶۵۷/۵	
۴۵/۷	۸۲/۴	۱۸۵/۴	۱۳۹/۲	۱۵۸/۴	۲۳۲/۹	۱۵۳/۲	۲۱۷/۹	۲۰۰/۱	۲۱۸/۴	
۲۱/۶	۷/۳	۱۴/۴	۲۵/۸	۷۶/۸	۶۸/۷	۲۱۲/۷	۱۷۹/۵	۴۵۱/۸	۶۹۸/۹	
۳۳/۰	۱۳/۳	۳۳/۴	۱۷/۲	۱۵۵/۱	۸۲/۵	۷۷۵/۵	۲۳۳/۷	۳۹۶/۳	۶۲۹/۱	
۱۹/۹	۱۰/۶	۸/۹	۵/۹	۱۷/۱	۵/۵	۴/۸	۶/۷	۲۳۷/۱	۷۵۶/۱	
۳۳/۱	۳۶/۵	۷۵/۸	۵/۸	۱/۴	۳/۹	۷/۴۸	۲۰/۱	۶۵۴/۲	۵۲۵/۳	

با عدد ۲۵۷/۶ درصد منطقه بصورت نسبی بالا است. در کشور ژاپن متوسط مصرف سرانه این گروه ۴ برابر متوسط منطقه اسکاپ است. در حالیکه تولید ناخالص داخلی سرانه در این کشور بیش از ۵ برابر متوسط منطقه است.

۳- اجاره، سوخت و روشنایی

در این گروه ژاپن با ۵۷۳/۶ درصد، ایران با ۲۹۶/۸ درصد و هنگ کنگ با ۲۲۸/۱ درصد در سطحی بالاتر از متوسط منطقه قرار دارند. کمترین مقدار این شاخص به ترتیب مربوط به سری لانکا با ۲۰/۰ درصد، هند وستان با ۳۱/۹ درصد، بنگلادش با ۴۸/۰ درصد، پاکستان با ۴۸/۹ درصد و تایلند با ۵۳/۷ درصد است. در زیرگروه سوخت و روشنایی، ایران با ۳۹۲/۱ درصد بیشترین مقدار مصرف را بخود اختصاص داده است.

۴- اثاث، کالاها و خدمات مورد استفاده در خانه

در این گروه بیشترین مقدار شاخص مربوط به هنگ کنگ برابر با ۷۱۴/۲ درصد منطقه و کمترین مقدار مربوط به هند وستان با ۲۱/۱ درصد منطقه است. مقدار این شاخص در ایران ۲۱۷/۱ درصد منطقه می باشد.

۵- درمان و بهداشت

اختلاف بین مصرف سرانه در کل گروه درمان و بهداشت در بین کشورهای منطقه نسبتاً زیاد است. ژاپن با ۷۴۲/۱ درصد در بالاترین سطح منطقه و بنگلادش با ۹/۹ درصد منطقه در پایین ترین سطح قرار دارند. شاخص این گروه در ایران ۱۸۸/۵ درصد متوسط منطقه است.

۶- حمل و نقل و ارتباطات

وسایل حمل و نقل شخصی :

مصرف سرانه این گروه در میان کشورهای منطقه اسکاپ تفاوت بسیار فاحشی دارد. مقدار مصرف در کشور ژاپن ۹ برابر متوسط منطقه است. هنگ کنگ و پاکستان در حد متوسط منطقه و کشورهای فیلیپین، تایلند، ایران، کره و سری لانکا به ترتیب از ۵۰ تا ۲۰ درصد متوسط منطقه را بخود اختصاص داده اند. مقدار مصرف در هند وستان و بنگلادش بسیار ناچیز است.

کالاهای خدمات مربوط به حمل و نقل شخصی :

د رایین گروه ایران با $۲۶۸/۰$ درصد متوسط منطقه پس از ژاپن (با شاخص $۶۳۰/۶$) قرار گرفته است . د رایین گروه نیز هند و ستان و بنگلادش د رپائین ترین حد قرار دارند .

حمل و نقل عمومی :

د رایین گروه بیشترین مقدار شاخص مربوط به هنگ کنگ و برابر با $۷۶۸/۳$ درصد متوسط منطقه می باشد . سپس تایلند ، ژاپن ، ایران ، کره و سری لانکا د سطوح مشابهی از مصرف بین حد و ۲۸۵ تا ۲۲۵ درصد متوسط منطقه قرار دارند . کمترین مقدار مربوط به فیلیپین است .

ارتباطات :

د رایین گروه نیز تفاوت بین کشورهای منطقه بسیار زیاد است . بالاترین مقدار مربوط به ژاپن است که $۶۹۱/۶$ درصد منطقه می باشد . شاخص کشور ایران $۱۶۴/۱$ درصد و کمترین مقدار مربوط به بنگلادش با $۰/۴$ درصد است .

۷. تفریح و تجمیلکالاهای تفریحی :

تفاوت هاد رایین گروه بسیار زیاد است . هنگ کنگ با $۱۹۹۴/۲$ درصد در بالاترین حد و پس از ژاپن با $۸۱۷/۲$ درصد و کره با $۲۰۱/۷$ درصد بالاتر از متوسط منطقه قرار دارند . شاخص مربوط به ایران $۳۰/۱$ درصد می باشد و کشورهای هند و ستان ، فیلیپین و بنگلادش د رحد کمتر از ۴ درصد منطقه قرار دارند .

خدمات تفریحی :

د رایین گروه نیز بیشترین مقدار مربوط به هنگ کنگ با $۱۰۸۴/۲$ درصد و پس از ژاپن با $۷۳۵/۸$ درصد می باشد . کشورهای کره ، پاکستان و سری لانکا د رحد متوسط منطقه قرار دارند و کمترین مقدار مربوط به ایران و برابر $۱۲/۵$ درصد متوسط منطقه است .

کتاب ، مجله و روزنامه :

د رایین گروه بیشترین مقدار مربوط به ژاپن با $۸۱۴/۴$ درصد و سپس هنگ کنگ با $۷۰۹/۱$ درصد ، تایلند $۱۲۳/۰$ درصد و کره $۱۰۶/۶$ درصد می باشد . سایر کشورهای زیر متوسط منطقه قرار دارند . شاخص ایران $۳۸/۳$ درصد است .

تجمیل :

بالاترین مقدار شاخص مربوط به ژاپن است که برابر $۵۴۸/۶$ درصد و پس از هنگ کنگ $۳۲۷/۲$

درصد، کره ۲۴۰/۹ درصد می باشد. شاخص ایران ۱۳۰/۷ درصد است. کمترین مقدار مربوط به بنگلادش و پاکستان است.

۸- تشکیل سرمایه

در ایران تفاوت زیادی بین شاخص گروه ساختمان با ۲۲۴/۷ درصد منطقه و گروه کالاهای سرمایه ای با ۶۴/۷ درصد منطقه مشهود است.

ج - شاخص های قیمت

۱- تفاوت های قیمت بین کشورهای منطقه اسکاپ

تفاوت سطح قیمت در کشورهای منطقه اسکاپ نسبت به کشور ژاپن که گرانترین کشور منطقه است در جدول شماره ۲ مشاهده می گردد. سطح عمومی قیمت هانسیب PPP (در کل GDP با هزینه های مصرفی خانوار) به نرخ برابری ارز در هر کشور است.

جدول شماره ۲

سطح قیمت

ژاپن = ۱۰۰

سال ۱۹۸۵

کشور	تولید ناخالص داخلی	هزینه های مصرفی خانوار
ژاپن	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰
جمهوری اسلامی ایران	۸۴/۳	۷۸/۲
هند کنگد	۶۴/۴	۵۹/۰
کره	۵۶/۷	۵۵/۰
هند وستان	۴۰/۵	۳۶/۸
فیلیپین	۳۶/۰	۳۳/۵
تایلند	۳۲/۰	۲۹/۹
پاکستان	۲۵/۳	۲۶/۲
بنگلادش	۲۱/۰	۲۱/۴
سری لانکا	۲۰/۹	۲۶/۱

تفاوت سطح قیمت در کشورهای منطقه نسبتاً زیاد است. سطح کلی قیمت در ژاپن که گرانترین کشور منطقه بشمار می‌رود حد و پنج برابر سری لانکا و بنگلادش است. پس از ژاپن گرانترین کشور منطقه ایران است.

نسبت قیمت هاد رگروههای اصلی هزینه

شاخص های نسبی قیمت گروههای اصلی هزینه در رهريك از کشورهای منطقه در جداول شماره ۴ منعکس است.

جدول شماره ۴

شاخص های نسبی قیمت در رگروههای اصلی هزینه

سال ۱۹۸۵

کشور	تولید ناخالص داخلی	هزینه های مصرفی خانوار	هزینه های دولت	تشکیل سرمایه
ژاپن	۱۰۰/۰	۱۰۴/۴	۱۶۸/۸	۹۰/۹
هند کنگ	۱۰۰/۰	۹۵/۶	۱۹۸/۶	۹۹/۲
جمهوری اسلامی ایران	۱۰۰/۰	۹۶/۹	۱۵۲/۲	۹۳/۶
کره	۱۰۰/۰	۱۰۱/۴	۱۲۶/۹	۹۲/۰
تایلند	۱۰۰/۰	۹۷/۵	۷۶/۷	۱۳۵/۸
سری لانکا	۱۰۰/۰	۱۳۰/۷	۶۶/۲	۸۲/۱
فیلیپین	۱۰۰/۰	۹۷/۱	۵۶/۱	۱۸۹/۷
پاکستان	۱۰۰/۰	۱۰۸/۰	۶۰/۰	۱۸۴/۵
بنگلادش	۱۰۰/۰	۱۰۶/۳	۴۸/۵	۲۱۱/۷
هندوستان	۱۰۰/۰	۹۴/۹	۸۳/۲	۱۳۲/۲

هزینه های دولت

سطح قیمت هزینه های دولت در کشورهای ژاپن، هند کنگ، ایران و کره که تولید ناخالص داخلی سرانه

بالاتری نسبت به سایر کشورهای منطقه دارند، بالاتر از سطح عمومی قیمت‌ها است. در سایر کشورهای منطقه، سطح قیمت هزینه‌های دولت پائین‌تر از سطح عمومی قیمت‌ها می‌باشد. قابل توجه است که شاخص نسبی قیمت هزینه‌های دولت در هنگ‌کنگ حدوداً برابر سطح عمومی قیمت‌ها در این کشور و در بنگلادش نصف سطح عمومی قیمت‌ها است.

تشکیل سرمایه

بعکس در چهار کشور ژاپن، هنگ‌کنگ، ایران و کره، شاخص نسبی قیمت در گروه تشکیل سرمایه پائین‌تر از سطح عمومی قیمت و در سایر کشورها به استثنای سری لانکا این شاخص بالاتر از سطح عمومی قیمت‌ها است.

هزینه‌های مصرفی خانوار

تفاوت قیمت در گروه هزینه‌های خانوار کمتر از ۱۰ درصد سطح عمومی قیمت در کشورهای منطقه است. تنها استثناء مربوط به کشور سری لانکا است که سطح قیمت هزینه‌های مصرفی خانوار ۳۰ درصد بالاتر از سطح عمومی قیمت می‌باشد. نسبت قیمت‌ها در گروه‌های فرعی هزینه‌های مصرفی خانوار:

شاخص نسبی قیمت بر حسب گروه‌های فرعی هزینه‌های مصرفی خانوار به کل هزینه خانوار در هر کشور که مرتبط با سطح قیمت هر کشور است در مقایسه منطقه‌ای در جدول شماره ۵ منعکس شده است.

۱- خوراک

همانطور که در جدول شماره ۵ ملاحظه می‌شود، قیمت‌ها در گروه خوراک تفاوت چندانی با قیمت‌ها در گروه هزینه‌های مصرفی خانوار ندارند.

انواع گوشت:

قیمت نسبی گوشت (گوشت قرمز و مرغ) در ایران در مقایسه با کل هزینه‌های مصرفی خانوار در سطح بالایی قرار دارد و با شاخص نسبی قیمت ۱۲۱/۹ درصد، بیش از سایر کشورهای منطقه می‌باشد. این شاخص در کره برابر ۱۱۹/۲ درصد و در ژاپن ۱۱۳/۲ درصد است. شاخص قیمت گوشت در مقایسه با کل هزینه خانوار، در کشورهای هنگ‌کنگ (۷۵/۱ درصد)، هند وستان (۷۳/۶ درصد)، بنگلادش (۷۶/۳ درصد)، پاکستان (۶۹/۱ درصد) و بخصوص سری لانکا (۶۰/۹ درصد) در سطح پائینی قرار دارد.

جدول شماره ۵
 ناشران رسمی لیست - سال ۱۹۸۵
 (۱۰۰ = ۳۳۳ هزینه های عمومی چاپزار)

مهد وستان	بنگلادش	پاکستان	فیلیپین	سری لانکا	تایلند	کره	ایران	هنگ کنگ	ژاپن	
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	هزینه های عمومی چاپزار
۱-۲/۶	۱-۸/۰	۹۷/۱	۹۲/۳	۱۱۲/۲	۹۲/۹	۱-۵/۶	۱-۵/۷	۸۲/۲	۹۹/۱	خبرگزاریها، انشامید، نشریات و اخباریات
۱۰۰/۷	۱-۸/۳	۹۵/۲	۹۲/۵	۱-۳/۰	۸۲/۷	۱۱۰/۷	۱-۳/۹	۸۱/۹	۱-۵/۶	خبرآژانس
۷۲/۶	۷۶/۳	۶۹/۱	۱-۱/۲	۶-۱/۹	۹۲/۶	۱۱۹/۳	۱۲۱/۹	۷۵/۱	۱۱۳/۲	گوربت
۶۱/۶	۱۱۱/۶	۵۸/۰	۷۵/۳	۷۸/۹	۸۲/۱	۱۳۳/۹	۱۹۹/۸	۹۳/۱	۱۳۳/۸	سایه
۹۸/۲	۱۲۵/۹	۱۱۹/۹	۱۳-۱/۱	۱۲۲/۵	۱۳-۰/۰	۱۳۳/۱	۱-۳/۳	۷۲/۲	۸۷/۲	شهر، بنسرو، بنسرو، مرغ
۹۱/۳	۹۲/۱	۹۷/۴	۱۳۸/۳	۱۱۹/۰	۸-۰/۴	۱-۵/۵	۱-۷/۲	۹۲/۶	۱۱۸/۳	سوره ها و سرسریها
۱۲-۰/۳	۹۷/۶	۷۱/۵	۹۱/۷	۷۲/۰	۱۳۳/۲	۸۵/۳	۹۵/۰	۹-۰/۷	۹-۰/۱	پوشاک و کیفین
۷۷/۷	۱-۳/۳	۱۳۹/۳	۱۷-۰/۹	۱۳۵/۷	۱-۳/۷	۱۲۶/۲	۱-۵/۳	۲-۲/۲	۹۵/۴	اجاره، سوخت و روغنهای
۱۱۴/۵	۱۱۷/۲	۱۳۳/۱	۱-۳/۷	۸۹/۲	۱-۳/۸	۷۸/۲	۱۳۲/۰	۴/۶	۹۲/۵	انبات، کالاهای زینت، مواد مستطاد، مواد خانه
۹۱/۸	۱۳۳/۲	۲۲/۲	۱۳۳/۲	۵۶/۰	۹۵/۷	۱۲۲/۰	۹۷/۶	۱۳۳/۰	۱۰-۰/۳	درمان و بهداشت
۱-۹/۳	۵۲/۲	۱۱۱/۵	۲۲۷/۵	۱-۷/۹	۱-۵/۲	۱-۱/۰	۶۲/۳	۱-۳/۰	۹۸/۸	حمل و نقل و ارتباطات
۱۳۶/۹	۲۷۹/۲	۲۳۵/۵	۳۳۷/۹	۲۹۹/۷	۲-۴/۲	۱۱۷/۷	۶۶-۰/۲	۱۳۸/۷	۶-۰/۵	وسایل حمل و نقل شخصی
۱۶۲/۶	۵۹/۰	۷۷/۱	۱۵-۰/۲	۹۹/۶	۱۳۱/۱	۹۲/۱	۷۱/۷	۱۵۸/۸	۹۳/۴	کالاهای زینت، مواد مستطاد، مواد مستطاد، مواد شخصی
۹۲/۴	۵-۰/۹	۵۷/۳	۲-۹/۶	۱-۴/۲	۹۲/۰	۱-۵/۸	۴۲/۲	۹۱/۵	۱۲۵/۲	حمل و نقل عمومی
۱۳۹/۰	۲-۴/۸	۱۲۷/۳	۱۳۸/۰	۶۱/۶	۱۶۹/۷	۷۸/۳	۸۶/۱	۸۷/۱	۹۶/۳	ارتباطات
۷۹/۴	۹۹/۱	۱۳۲/۳	۹۹/۹	۵۷/۱	۷۹/۵	۱-۷/۷	۱۲۵/۱	۱-۴/۹	۱-۳/۷	تفریح و تجمیل
۲۵۵/۸	۲۷۷/۶	۲۳۸/۳	۲-۶/۲	۲۸۲/۲	۱۵۳/۹	۹۲/۲	۲۸۸/۱	۱-۵/۹	۸۲/۳	کالاهای تفریحی
۸۵/۱	۹۲/۳	۱۳۸/۱	۲۷/۱	۶۶/۶	۱۲-۰/۱	۱-۳/۸	۷۵/۶	۷۳/۴	۹۷/۵	خدمات تفریحی
۱-۷/۹	۶-۰/۵	۶۱/۰	۶۹/۲	۷۸/۳	۸۵/۵	۶۹/۲	۶۲/۷	۸۲/۳	۱۱۲/۲	کالاهای زینت، خدمات مستطاد

قیمت نسبی ماهی در ایران بسیار بالا و برابر ۱۹۹/۸ درصد است. این قیمت در کشورهای کسره (۱۳۳/۹ درصد)، ژاپن (۱۲۳/۸ درصد) و هنگلادش (۱۱۱/۶ درصد) به نسبت در سطح بالایی قرار دارد ولی در پاکستان (۵۸/۰ درصد)، هندوستان (۶۱/۶ درصد) و فیلیپین (۷۵/۳ درصد) در سطح پائینی قرار گرفته است.

شیر، پنیر و تخم مرغ: قیمت هادراین گروه به نسبت در کشورهای هنگکنگ (۷۷/۲ درصد) و ژاپن (۸۷/۲ درصد) کمتر از قیمت گروه هزینه های مصرفی خانوارند. در ایران با شاخص ۱۰۳/۳ درصد و هندوستان با شاخص ۹۸/۲ درصد در حد قیمت هزینه های مصرفی می باشد و در بقیه کشورها شاخص این گروه به نسبت بالا است.

میوه ها و سبزیها: ارزانتترین قیمت نسبی مربوط به تایلند با ۸۰/۴ درصد و گرانترین آن مربوط به فیلیپین با ۱۳۸/۳ درصد می باشد. شاخص نسبی قیمت در ایران ۱۰۷/۲ درصد است.

۲- پوشاک و کفش

بالاترین شاخص نسبی قیمت در این گروه مربوط به تایلند (۱۴۷/۲ درصد) و کمترین آن مربوط به پاکستان (۷۱/۵ درصد) می باشد. شاخص نسبی قیمت این گروه در ایران برابر ۹۵/۰ درصد است.

۳- اجاره، سوخت و روشنایی

اجاره: بالاترین شاخص نسبی قیمت مربوط به هنگکنگ (۲۲۱/۸ درصد)، فیلیپین (۲۱۹/۰ درصد) و پاکستان (۲۰۵/۵ درصد) و کمترین آن مربوط به هندوستان (۶۷/۱ درصد) و ژاپن (۹۲/۱ درصد) می باشد. این شاخص در ایران برابر ۱۳۷/۳ درصد است.

سوخت و روشنایی: ارزانتترین قیمت در این گروه مربوط به ایران با شاخص نسبی قیمت ۳۷/۸ درصد و گرانترین قیمت مربوط به کره با ۱۳۰/۴ درصد و سپس هنگکنگ با ۱۲۵/۲ درصد می باشد.

۴- اثاث، کالاها و خدمات مورد استفاده در خانه

گرانترین قیمت در پاکستان با شاخص ۱۳۲/۱ درصد و پس از آن ایران که شاخص نسبی قیمت برابر ۱۲۴/۰ درصد است.

۵- حمل و نقل و ارتباطات

وسایل حمل و نقل شخصی:

_____ قیمت این گروه در رزاین با شاخص ۶۰/۵ درصد به نسبت ارزان و در سایر کشورهای منطقه گران است. گرانترین قیمت مربوط به ایران با ۶۶۰/۴ درصد می باشد.

کالاها و خدمات مربوط به حمل و نقل شخصی:

_____ گرانترین قیمت مربوط به هند وستان (۱۶۲/۶ درصد)، هنگ کنگ (۱۵۸/۸ درصد) و فیلیپین (۱۵۰/۴ درصد) می باشد. در حالیکه بنگلادش با ۵۹/۰ درصد، ایران با ۷۱/۷ درصد و پاکستان با ۷۷/۱ درصد کمترین قیمت را بخود اختصاص داده اند.

حمل و نقل عمومی:

_____ ارزانترین قیمت نسبی در ایران برابر ۴۳/۲ درصد و گرانترین قیمت نسبی در فیلیپین برابر ۲۰۹/۶ درصد است.

ارتباطات:

_____ گرانترین قیمت نسبی در بنگلادش برابر ۲۰۲/۸ درصد و ارزانترین در سری لانکا برابر ۶۱/۶ درصد است. این شاخص در ایران برابر ۸۶/۱ درصد است.

۶- تفریح و تجمیل

کالاهای تفریحی:

_____ این کالاها فقط در رزاین (۸۴/۳ درصد) و کره (۹۴/۲ درصد) به نسبت ارزان هستند. درش کشور ایران (۲۸۸/۱ درصد)، سری لانکا (۲۸۴/۲ درصد)، بنگلادش (۲۷۷/۶ درصد)، هند وستان (۲۵۵/۸ درصد)، پاکستان (۲۴۸/۲ درصد) و فیلیپین (۲۰۶/۲ درصد)، قیمت کالاهای تفریحی بیش از د برابر سطح عمومی قیمت ها است.

خدمات تفریحی:

_____ گرانترین قیمت در این گروه مربوط به پاکستان (۱۴۸/۱ درصد) و تایلند (۱۴۰/۱ درصد) است. کمترین قیمت در این گروه مربوط به سری لانکا (۴۶/۶ درصد)، فیلیپین (۴۷/۱ درصد)، بنگلادش (۶۲/۳ درصد)، هنگ کنگ (۷۴/۴ درصد) و ایران (۷۵/۶ درصد) می باشد.

کتاب، مجله و روزنامه:

_____ گرانترین قیمت در این گروه در سری لانکا (۲۰۰/۱ درصد) و پاکستان (۱۹۵/۹ درصد) می باشد. شاخص نسبی قیمت این گروه در ایران ۱۱۰/۳ درصد است.

منابع:

- ۱ - PROCEEDINGS OF THE
ASIA-PACIFIC SEMINAR
ON
THE USE OF PURCHASING POWER PARITIES
26-30 NOVEMBER 1990
NIIGATA, JAPAN
ORGANIZED BY THE UNITED NATIONS
ECONOMIC AND SOCIAL COMMISSION
FOR ASIA AND THE PACIFIC
- ۲ - PROCEEDINGS OF THE
ASIA-PACIFIC SEMINAR
ON
THE INTERNATIONAL COMPARISON PROJECT
AND
PRICE STATISTICS
16-22, OCTOBER 1984
SAPPORO, JAPAN
ORGANIZED BY THE UNITED NATIONS
ECONOMIC AND SOCIAL COMMISSION
FOR ASIA AND THE PACIFIC
- ۳ - WORLD PRODUCT AND INCOME
INTERNATIONAL COMPARISONS
OF REAL GROSS PRODUCT
IRVING B. KRAVIS, ALAN HESTON, ROBERT SUMMERS.
STATISTICAL OFFICE OF THE UNITED NATIONS
AND THE WORLD BANK